

технологій) від тих, хто навчає (викладачів, визначних постатей у певних галузях науки), до тих, хто навчається (студентів чи слухачів) [2].

Дистанційну освіту також можна поділити на сукупність наступних заходів:

- засоби надання навчального матеріалу;
- засоби контролю успішності;
- засоби консультації програмою-викладачем ;
- засоби інтерактивної співпраці;
- можливість швидкого доповнення курсу новою інформацією, коригування помилок. помилок.

Розглянемо переваги дистанційного навчання перед традиційним:

- оперативність – подолання бар'єрів у просторі та часі, одержання навчальної інформації;
- інформаційність;
- комунікативність – збільшення кількості потенційних учасників;
- педагогічність – воно стає більш мотивованим, індивідуалізованим;
- психологічність – створення комфортного клімату навчання;
- економічність.

До принципів дистанційного навчання належить:

- продуктивна орієнтація навчання;
- індивідуалізація дистанційного навчання;
- відкритий змісту освіти навчального процесу;
- принцип раціонального поєднання очних та дистанційних форм навчання;
- інтеграція педагогічних та телекомунікаційних технологій.

Отже, дистанційне навчання є важливим етапом у здобуванні певних знань, а сама форма навчання все активніше завойовує своє місце в системі освіти України, основним принципом якої є інтерактивна взаємодія у процесі надання тим, хто навчається можливості самостійної роботи з освоєння певного матеріалу, а також консультацій у процесі дослідницької діяльності.

Дистанційна освіта – це освіта майбутнього навчання тому, що вона тільки набуває свого розвитку, а також важливим є ще й те, що її методи вдосконалюються.

Список використаних джерел

1. Мазур М.П. Підготовка фахівців в умовах сучасного інформаційного суспільства в контексті розвитку дистанційного навчання : Збірник наук. статей / уклад. А.І. Грабченко, за заг. Ред. А.І. Грабченко. – Харків: НТУ „ХПІ”, 2007. – С.476–481.
2. Що таке дистанційне навчання? [Електронний ресурс]. – Точка доступу: URL: <http://dn.tup.km.ua/dn/page.aspx?r=32&lng=1>. – Хмельницький національний університет.

УДК 338.45

АНАЛІЗ СТІЙКОСТІ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА

Співак І.Я.¹⁾, Голубенна О.В.²⁾

Тернопільський національний економічний університет

¹⁾к.т.н., доцент; ²⁾магістрант

І. Постановка проблеми

Поняття економічної стійкості є складним і багатофакторним, обумовлюється економічним середовищем, в межах якого здійснюється діяльність підприємства, а також результатами його функціонування, здатністю адекватно реагувати на зміни внутрішніх і зовнішніх чинників. Оцінювання економічної стійкості дозволяє визначити, наскільки ефективно здійснюється управління фінансовими та виробничими ресурсами підприємства. Проте, як свідчать дослідження, теорія і практика аналізу комплексної оцінки фінансової стійкості в Україні знаходяться у стадії свого становлення.

II. Мета роботи

Метою дослідження є моделювання стійкості промислового підприємства з урахуванням ризику, застосування якого забезпечує підвищення ефективності функціонування підприємства

III. Моделювання стійкості промислового підприємства

Моделювання інтегрованого показника стійкості функціонування підприємства передбачає:

– проведення системного аналізу стійкості, який передбачає виявлення особливостей даної системної характеристики, акцентування уваги на повноту, обсяг вибірки, діапазон розсіювання, репрезентативність, достовірність даних, виконання статистичних вимог до структури даних у відповідності з ціллю забезпечення їх інформативності;

– вибір показників для оцінювання стійкості;

– в оцінюванні адекватності моделі необхідно перевірити внутрішню логіку моделі на повноту всіх релевантних впливових параметрів, на предмет логічних, виявлення синтаксичних та семантичних помилок, а також точність відображення за допомогою сформованої моделі;

– інтерпретація результатів повинна базуватись на детальному оцінюванні змін значень або взаємної поведінки ключових параметрів і базисних показників модельованої системної характеристики.

У виборі інтегрованого показника оцінювання рівня економічної стійкості необхідно орієнтуватися на те, щоб він забезпечував порівнянність деталізованих критеріїв економічної стійкості, простоту методики розрахунку, яка ґрунтується на даних, що є загальнодоступними, а також можливість її широкого використання. Якість інтегрованого показника оцінювання рівня економічної стійкості можна вважати високою, якщо множина деталізованих показників характеризує різноманітні сторони діяльності підприємства (виробничо-технічну, фінансово-економічну, а також ключових параметрів ринкового середовища). Тому для обчислення кількісної оцінки рівня економічної стійкості використовуємо наступну формулу інтегрованого показника:

$$S_C = \sum_{m=1}^M \alpha_m \tilde{S}_m, \quad (1)$$

де S_C - значення рівня економічної стійкості; \tilde{S}_m - значення m -ої складової економічної стійкості підприємства; M - кількість складових економічної стійкості підприємства; α_m - питома вага m -ої складової у загальному інтегрованому показнику, що визначається експертним шляхом:

$$\sum_{m=1}^M \alpha_m = 1, \quad 0 \leq \alpha_m \leq 1, \quad m = \overline{1, M}. \quad (2)$$

Зауважимо, що кожна складова \tilde{S}_m характеризує певний аспект діяльності підприємства.

Оцінка рівня стійкості кожної підсистеми \tilde{S}_m економічної системи з урахуванням вагомості (пріоритетності) кожного з обраних деталізованих показників (критеріїв) розраховуватимемо, зокрема, наступним чином:

$$S_m = -1 + \prod_{i=1}^n (1 + \tilde{K}_{ij})^{k_i}, \quad j = 1, \dots, u; \quad m = 1, \dots, 3, \quad (3)$$
$$\sum_{i=1}^n k_i = 1, \quad k_i \geq 0, \quad i = \overline{1, n},$$

де S_m - ненормалізований показник кількісної оцінки стійкості підсистеми \tilde{S}_m ; \tilde{K}_{ij} - розраховане значення деталізованого показника (коефіцієнта) підсистеми \tilde{S}_m , k_i - питома вага кожного деталізованого показника, n – кількість деталізованих критеріїв економічної стійкості підприємства.

Відповідно, для коректного відображення значення інтегрованого показника проводиться нормалізація кожної складової \tilde{S}_m . Нормалізація показника S_m , враховуючи, що показники рівня стійкості підсистем підприємства матимуть позитивний інгредієнт, здійснюється наступним чином:

$$\tilde{S}_m = \frac{S_m - S_m^{\min}}{S_m^{\max} - S_m^{\min}}, \quad m = 1, \dots, 3, \quad (4)$$

де S_m^{\min} ($0 \leq S_m^{\min} < 1$) - мінімальне кількісне значення m -го показника, S_m^{\max} - максимальне кількісне значення m -го показника.

Виходячи з вищезазначеного, інтегрована модель оцінювання стійкості підприємства матиме вигляд:

$$S_C = \alpha_1 \tilde{S}_1 + \alpha_2 \tilde{S}_2 + \alpha_3 \tilde{S}_3, \quad (5)$$

$$\sum_{m=1}^3 \alpha_m = 1, \quad 0 \leq \alpha_m \leq 1, \quad m = \overline{1,3},$$

причому значення S_C коливатиметься в межах від 0 до 1, що впливає з методології та методики його обчислення.

Висновок

На основі проведеного аналізу розроблено відповідне методичне забезпечення оцінювання стійкості динаміки підприємства, зокрема, методику інтегрованого оцінювання рівня стійкості функціонування підприємства з урахуванням ризику на основі якісних та кількісних показників. Це дає можливість підвищити ефективність прийнятих управлінських рішень.

Список використаних джерел

1. Новоселецький О.М. Методика розрахунку економічної стійкості підприємства з урахуванням ризику // Формування ринкових відносин в Україні: Збірник наукових праць. – 2007. – Вип.11 (78). – С.77-82.

УДК 336

СТРУКТУРА АНАЛІЗУ РИНКУ

Ліп'яніна Х.В.

Тернопільський національний економічний університет, аспірант

Вивчення ринку (маркетингові дослідження) стали використовуватися в Україні, як основа ухвалення рішення підприємствами з середини 80-х років. Спрощення процедури досліджень і підвищення їх ефективності зробило їх дуже популярними в останні роки.

Маркетингові дослідження являють собою вид соціальної технології, спрямованої на виявлення ефективних засобів управління ринком на основі об'єктивного розуміння ситуації на ньому. Нині досить просто скласти дані по численних зразках і обробити їх на комп'ютері за допомогою прогресивних методів аналізу. Однак, насправді важливо те, яку роль відіграють дослідження в повсякденній діяльності підприємства, як вони використовуються?

Цілі вивчення ринку концентруються на двох головних моментах:

- аналізі ситуації всередині і поза підприємством, прогноз можливих змін і на цій основі вироблення управлінської стратегії;
- пошуку критеріїв для прийняття управлінських рішень, перевірка і підтвердження гіпотези поведінки підприємства на ринку.

Завданням вивчення ринку повинна бути не просто структура технології вивчення, а пошук методів для вирішення існуючих проблем підприємства. В якості передумови тут виступає не техніка проведення, а одержання відповідей на питання "для чого це потрібно?" і "що є проблемою?".

Практично будь-який аналіз ринку повинен дати відповідь на дуже просте питання: "Чи зможемо ми успішно, тобто з прибутком обміняти свою продукцію на адекватну суму грошей або іншу продукцію?"(13). На рисунку 1 представлено схематичну структуру для аналізу ринку, що дозволяє аналітику в початку аналізу.

Під аналізом ринку розуміється збір, зведення в систему і аналіз числових показників, що стосуються ринку і продажів. Завдяки цьому стає зрозумілою ситуація зі збутовою діяльністю в минулому і виявляються склалася на ринку тенденції і проблеми. В якості мети ставиться розробка збутової політики на майбутній період.